

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKEZTŐI SZÁLLÁS:

belső magyarutca 408 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.
 Ára évnegyedre 3 ft. o. á. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr, másodsor 6 kr, harmadsor 5 kr. o. á. s minden hirdetés után 30 kr bérletdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál keszletlik.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtára, STEIN J. könyvkerekedése.

M.-Vásárhely, oct. 16-kán 1861.

(D) Már Servius Tullius, midőn legelőbb arra az ötletre jött, hogy királyi hatalmát a patriciusok teljes politikai befolyásának megtörésével öregbítse, s e célból a köznépet a választásra meghívta, megdöntötte azt is, hogy a túljogosított tömeg kezében a hatalom két éli fegyver, s hogy egy államalat sem lehet biztosan kormányozni a nyers tömeg által. Így hozta be ő maga is a censust, s ezáltal érte el azon igazságosabb status-eszmét, hogy sem a hatalmas a köznépet, sem ez amaszt el ne nyomhassa, hanem a társadalmilag szemben álló, egymással küzdő érdekek, legyenek aránylagos képviselőt által párvonalítva, egyszersmind megelőzte azon veszélyt, melyet a hivatal-keresők veszteségei, a szegény sorsánál fogva könnyen megvesztegethető tömeg megrentása által az államra háríthatnak.

A mult évszázadban nyugot Európa a democraticus eszmék gyors fejlődésének volt színtere, s e mozgalom szíve Franciaország vala, hol forradalom, dictátorság, császárság egymást válták fel.

Az emberiséget elhivatásának magasabb szempontjából tekintve, minden egyén hasonló joggal kell, hogy birjon a társadalomban; de az embert méltósági rétege s társadalmi felfogása és érdekei szerint bírálva, könnyen belátható, hogy vagy a communis-ták tanait kell elfogadni, s megszüntetni minden szentségét a tulajdonnak, s így visszaejteni a népet azon szomorú sorsba, hová Afrika civilisálatlan és tunya lakói jutottak, vagy úgy kell körülírni a jogokat, hogy a törvényhozásnál a képviselőknek az érdekek kellőleg érvényesítve legyenek, s egyik érdek a másikat meg ne rövidíthesse.

E gordiusi csomó megoldásával sokat küzdött Franciaország. Az egyéni szavazat csakhamar tartatlannak bizonyult; s meghatározták, hogy a nép választottai, választásuk meg a képviselőket, e kísérlet sem volt kielégítő, s végre meglehetősen nagy censuson állapodtak meg. De ez ország erős democratiája miatt ez alapon sem fejlődhetett sikerrel az alkotmány, s újabb köztársaság, s újabb császárság cserélkezett egymással, míg Angolhonban, hol az aristocrazia és nép joga böles mérséklettel volt egymás mellé fölláttva, a nemzet folyvást boldogul élvezte az alkotmányos élet örömeit.

A magyar királyság ily szép eszmét mondott ki, midőn 1848-ban az összes népet a nemesi jog minden élvezetére meghitta, oly móddal, hogy a törvényhozás magasabb régiójába észbeli képzettség, és vagyoni állás szerint folyjon be az, így tette a szent korona tagjává az egész népet, mely magát a souverain jog élvezetében összes értelmisége és a lehető legszabadalvűbb census alapjánai birtokossága választási joga által képviselteté.

Midőn ez utóbbi évben Ausztria az alkotmányosság látszatát ölté fel az örökös tartományokban tett intézkedései messze elmaradtak a magyar királyságban kifejtett népjogok szabadelvűségétől. A magyar nemzetnek csak akaratjába s egy kis odaengedésebe került volna, hogy aristocratiaja és polgári eleme befolyását túlsúlyra emeltesse, s a democratiát teljesen háttérbe szorítsa. Bizonyos, hogy Ausztria kormányánál kész segítséget talált volna. De e nemzet nem akart szabadelvűleg kifejtett törvényein változtatni; sőt Erdélyben láthattuk, hogy a fejedvári értekezlet nevezetes lépést tett előre a népjog érdekében, midőn a nyolcz forint censust mostani adóilletőség szerint is elfogadta a miáltal a szózatolók száma a népből két, sőt szinte három annyira emelkedett.

Azon jeles, és nagy fontosságu dolgozathól, melyet mostani id. táblaelnök báró Apor a fejedvári conferentia tájékoztató végett, az ország mostani és évtized előtti adóviszonyainak, s a nép ezen alapult választó képességének részletes összehasonlításával kidolgozott, egy summárius kimutatást tartalmazó táblázat forog közkézben, melyből világosan beláthatni, hogy a társadalmi érdekek képviselőtének a democratia érdekében lehető legfelfeláldozóbb, legszabadalvűbb kulcsát fogadta el a fejedvári conferentia, s ajánlta az uralkodó felségnek alkalmazás végett a bekövetkezni reményelt követválasztásnál.

E szerint az erdélyi vármegyékben 194,935 füst-ről 10,776 választó volt számítva, és így az összes erdélyi családoknak mintegy $\frac{1}{10}$ -ed része a felszabadult népből; míg az 1848-diki adó szerint 135,485 füst után 4,518-ra ment csak az összes népszózatolók száma a megyéken, melyekből 701 esett a magyarokra, 896 a szászokra, 2921 az oláhokra.

Látni való ebből, hogy 1861-ben a választási jog éppen két s fél annyi jogosultságon lön kiterjesztve.

Mi voltunk legelsők, a kik ezen jognak ily határok közti kiterjesztését e lapok hasábjain indítványoztuk, igazságosnak és szükségesnek látván azt, hogy a nép érdeke kellő képviselőtéllel bírasson azon korlátokig, hol a nagyobb birtok érdekeit absorbeálni nem áll hatalmában, de másfelől a jogélvezet azon erőteljességeig, hol a népjogot az aristocra-ticus érdekek fictióvá ne tehessek. Ez indítványunkban minket az ész és jogszerűségeen kívül az 1848-diki törvény betíje is támogatott.

És valóban az egészen democraticai alapra fektetett amerikai köztársaság bírálata alá bátran odaengednők azon censust, melyet kulesul a fejedvári értekezlet elfogadott, s melyről azt hittük, hogy a nép csak örvendeni fog azon, míg az ügyeinkbe avatkozni szerető bécsi miniszterium tüprenkedésbe fog jönni hogyan nézzen el a birodalom keleti részében oly szabadelvű censust, a minőről az örökös tartományokban senki sem is álmódozhatna?

De nem ismertük ama miniszteriumot, midőn még róla a következetesség valami árnyékát feltehattuk. Schmerling ur csakhogy ez egyszer egy néhány százst és románát a reichsrathba bekeríthessen, Európa, Ázsia, Afrika és Amerika minden monarchiát és köztársaságait felülmutta Erdélyre nézve democraticus szabadelvűségben, mely szabadelvűséget mi valóban üdvözlőnlénk, ha azt az egész birodalom nézve érvényesítve látnók, s ha mivel a birodalom más részeiben éppen ellenkező intézkedések tétettek, nem lennénk meggyőződve, hogy e nagy szabadelvűség csak arra való, hogy a gesamtmonarchia eszméjének absolutismusa az eszközül megfogott erdélyi köznépet nemzeti utópiák alapján, saját korlátlan uralmának vakeszközéül felhasználhassa.

Igy jött ki reánk az id. korlátnok leléptetését eszközölő parancs egy oly octroyozott census mellett összeállítandó országgyűlésre, mely nemcsak a törvénynek, de az érdekek igazságos védelmezési képességének sem felel meg.

Ezen parancs szerínes a népből, mely 1848-ban a vármegyéken 4515 szavazatot nyert, s melynek contingense a fejedvári értekezleten elfogadott elv szerint ugyancsak 10,776-ra emelkedett, ma a fölségi rescriptum szerint 194,935 telek után 92,227 szavazatra lön fölemelve.

A ki már most meggondolja, hogy Erdélyben csakis 30,000 népes család van, minek egyrésze a székely főnemességre esik, s kik közt sok oláh nemes is van, s van összesen ötvenkét mágán nemzettség, mely alig pár ezer lelket számít, könnyen felfoghatja, hogy 92,227 szavazatja a megyéken a felszabadult jobbágyságnak hogyan garantírozza a földbirtokosság érdekeit, kivált ha még oda tesszük, hogy a földbirtokosok nagyobb része magyar, a felszabadultaknak pedig $\frac{1}{10}$ -ad része legalább is oláh.

És hogy Schmerling ur igazságosságának hévmérőjét kellő fokán mutassuk fel, ime hogyan áll Erdélyben a nemzetiségek földbirtok-viszonya, minek kimutatására a nekünk éppen nem kedvező Inersich mappirungs inspector kiszámítását használjuk fel.

Erdély tesz 1075 □ mértföldet, ebből magyarok birtokában van 340 mértföld, a székelyekében 240 mf., az oláhokéban 300, a szászokéban 135 □ mértföld.

Tehát félretéve a székely és szász földet, látni való, hogy a megyéken a magyarok 340, az oláhok 300 mértföldet birtokolván, miután Erdély nem kereskedői, hanem physiocraticus állam, az érdekek csak a lehetőségig egyenlősített képviselőtélre való befolyási jog által nincsenek veszélyeztetve, következéleg a fejedvári értekezlet tervezete a legfőbb

érdeknek megfelel, míg Schmerling ur octroy-a körülbelül 20,000 nemesi szavazattal szemben 92,227 szavazatot teremt a felszabadultak érdekére a megyéken. Ha ez igazság, úgy nincs a természetben semmi igazságtalanság, s vajjon Erdély magyarsága, mely az egyvéri székelységgel e földterületnek $\frac{1}{10}$ -ed részét s azonkívül virágzó városait s erős polgári elemének nagy részét bírja, bele mehet ily országgyűlésbe, a mely nemcsak törvénytelen az unió által, de ha az unio nem lett volna soha, úgy is törvénytelen alakban és azon felül a birtok és nemzetiség legszentebb s a társadalom által mindig biztosítandó érdekeit kockáztatólag, sőt letiprólag van összeállítva? Egy ily országgyűlésben Erdély alkotmányos érzésű polgára be nem mehet, vagy ha sajnálatos és szerencsétlen helyzetében bemenni kényszerítenék is, de semmi esetre nem tanácskoztatják, mert ily gyűlés csak ronthat, de használni, jogot védeni képtelen.

A törvénykezés ügyében.

(Vége.)

Váltótörvény.

Az 1840. XV. magyarhoni törvényekbe foglalt váltótörvény mind anyagi mind alaki részére nézve, az 1844-iki VI. törvények által rendelt módosításokkal együtt, addig is míg az alkotmányos törvényhozás ez értelemben intézkedik, az erdélyi országgrész területére kihatólag ideiglenesen elfogadjatik, azonban az 1848-ik évi törvényhozás elvei s a közbejött körülmények által szűkegelt következő idomításokkal.

1. §. A váltótörvényköny I. R. 112. §-a így módosul: „112. §. A váltóbeli summát a váltóban kített pénz-nemében kell fizetni; ha eziránt a váltóban említés nincsen, osztrák érték értetik.”

2. §. A v. t. k. II. R. fejezete, „A váltótörvénysek felállításáról és tagjairól” így változik:

1. A váltóügyek elintézésére Kolozsvárt, Marosvásárhelyt, N.-Szebenben, Brassóban első bíróságu váltótörvénysek állítatnak fel.

2. Ezen váltótörvénysek hatósága (jurisdiction) következőképen határozatik meg:

a) A kolozsvári váltótörvénysekhez tartoznak Besztercevidéke, Belső-Szolnok, Doboka, Kolozs, Tordavármegyék, Aranyosszék és Alsófejedvármegye az ezen törvényhatóságok területén fekvő sz. kir. városokkal és mezővárosokkal.

b) A m.-vásárhelyi váltótörvénysek alá: Marosszék, Udvarhelyszék, Csíkszék, Gyergyó, Kászón, Medgyesszék, Segesvárszék, Küllővármegye, a kebeleken fekvő sz. kir. városokkal és mezővárosokkal.

c) A n.-szebeni váltótörvénysek alá: Szebenszék, Ujgyházszék, Nagysinkszék, Szerdahelyszék, Szászsebeszék, Szászvárosszék és Hunyadvármegye, a sz. királyi- és mezővárosokkal.

d) A brassai váltótörvénysek alá: Brassó és Fogarasvidéke, Háromszék, (sepsi-, kézdi-, orboiszek) Köhalmoszék és Felsőfejedvármegye a területeiben fekvő sz. királyi-mezővárosokkal.

3. A felebbvitel (apellata) mindezen váltótörvénysektől a Kolozsvárt felállítandó váltótörvénysekhez (forum apellatorium cambiale) történendik.

4. Minden váltótörvénysek ö felségétől külön pecsétet nyer, mely alatt egymás közt, s a többi törvényhatósággal közvetlenül levelez.

5. Az első bíróságu váltótörvénysek egy törvénytudó s a váltójogban jártas elnökből, két szintén törvénytudó és váltójogban jártas bírákból, s az előbbiekkal egyenlő szavazatu két kereskedői ülnökből álland. Ítélethezára minden váltótörvényseknél legalább három tag szükséges; magától érteődven, hogy az ítélethez teljesességre kívántató tagok számában mindig több számú bíráknak kell lenni, mint a kereskedők közül választott ülnököknek.

6. A váltótörvénysek (forum apellatorium cambiale) egy elnökből, és hat bírából álland; hogy ha pedig a felebbvitelt perék száma idővel a bírák számának megszorításá tenné szükségessé, az igazság serényebb kiszolgáltatása végett ö felsége a bírák számát megszoríthatja. — Ítélethezára az elnökkel együtt öt tag szükséges.

7. Ezen főszemélyeken kívül minden váltótörvényseknél következő mellék-személyek lesznek: egy jegyző (actarius), beírató (protocollista), kiadó (expeditor) több váltó jegyző (Wechselsnotäre), az ovások fölvetelére (Protestation) és egyéb az eljárásból szükséges személyek.

8. A bírói hivatalra különben is megkívántott tulajdonokon kívül a váltótörvénysekhez kinevezendő törvénytudó bíráknál s elnöknél még különösen megkívántatik, hogy a váltótörvényekből vizsgálatot a váltófelvétel előtt álljanak ki.

9. Az első bíróságu váltótörvénysekhez ö felsége az elnökök, a rendes bírákat és a jegyzőt, méltó tekintettel az illető törvénysekhez tartozó törvényhatóságokra, s az igaz-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

1622, 1625, 1630, 1635, 1638, 1647, 1649 1655, 1659, 1681, 1715, 1723, stb. években, és a melyek egytől egyig mindazon eszmét tartalmazták, mely nyilvános életünknek mindig megöröszött és birt alapelve: „nihil de nobis sine nobis.“ De legyen elég itt az 1791-diki 12-dik törvényzikkelye a magyar-horvát országgyűlésnek, mely által azon alapelve, mely alkotmányunk vezéreszméje s egyszerűsége annak fő-bíztosítéka, külön pozitív törvénynyé emeltetett, ezen szavakkal:

„Legum ferendarum, abrogandarum et interpretandarum potestatem legitime coronato Principi et SS. et OO. ad Comitiam legitime confluentibus, communem esse, nec extra illa exerceri posse.“

Ezen törvényt tekintetbe vévén, semmi kétség se férhet sérelmünk alapos voltához.

Ebből látható, hogy a három egyesült királyságnak legényegesebb alkotmányos joga, t. i. vére és vagyona feletti rendelkezés nem adatott vissza, azt még tekintetbe se véve, hogy a megyéknek, ezeknek az alkotmányos életoszlopainak és a városoknak törvényes autonómiáik se adatott vissza, továbbá, hogy az alkotmányosan egybegyűlt és tanácskozó országgyűlés szemelattára törvénytelen azok katonai karbatalommal bajtalan fel, s végre, hogy ezen királyságokban az alkotmányos hatóságok mellett fennállanak a nem alkotmányosak is, és amazoknak tevékenységét zsbabaszják vagy egészen megsemmisítik.

A dolgok ily állása közepett, nem láthatjuk át, hogy e királyságok visszanyerték volna alkotmányos intézményeiket, sőt inkább a Felség által leiratában idézett oct. 20-diki diplomát nem tekinthetjük egyébnek, mint átmenetnek a kényuralomról az alkotmányosságra, mint annak, a melyen a három királyság az előtte 12 évig elzárva volt alkotmányosság mezejére ért, elvileg.

Azonban ha fontolóra vesszük-e, hogy azon diplomában a 12 évig tartott alkotmánytalan állapot, mint az alkotmányos élet kivételes megszakasztása említették, és az átmeneti rendszabályok igazolásképp hoztak fel, és ha megfontoljuk, hogy a practica sanctióra, mint a dynastia alapjogára történik abban a hivatkozás, nem vagyunk képesek az abból folyó következményekkel szemben felfogni azt, hogy ugyanazon diploma korlátozhatná a három királyság alkotmányát. (Folytatjuk.)

Figyelmeztetés!

a gyorsírást tanulni akarók számára.

A maros-vásárhelyi könyvkereskedés megbízást kapott az iránt, hogy a Gaszner Lajos által magyarra áttett gyorsírást könyvét megkötésbe hozassa, mi készséggel teljesítetvén, alólírtak alkalmat volt azt kereszttől nézvé az azon meggyőződést szerezni, — hogy a „Pesti-Napló“ egyik augusztusi számában a fennírt mure szakavatottsággal kimondott anathema reá illik.

Eltételezve attól, hogy valaki saját erején utmutatás nélkül practicus gyorsíró ritkán és csak is nyaktörő szorgalommal, — a legvilágosabb magyarázatú művekből is alig válhatik, mint gyakorlott gyorsíró szükségesnek, sőt kötelességemnek tartom mindazokat, kik a gyorsírást sajátukká ohajtanak tenni, figyelmeztetni: miszerint Gaszner gyorsírási tana a czélnak legkevésbé sem felel meg, — szz általa több rendszerekből kölcsönzött s hibásan a magyaryelvre kapptozott szabályok szerint tanulni, annyi volna, mint a perpetuum mobile feltalálásán fáradozni.

Ha mégis valaki könyvből ohajtaná a gyorsírást megtanulni, annak ajánlhatom Fenyvesy Adolf nem sokára megjelentendő — Holze rendszere után jeles tapintattal átdolgozott művét.

Egyébiránt a maros-vásárhelyi ref. collegium fardadhatlan tanári kara ez eszmét már felkarolta, s ba tanítványok jelentkezni fognak, úgy november havában alólírt a gyorsírásból előadásokat fog tartani.

M.-Vásárhelyt oct. 14. 1861. Csávásy József gyorsíró.

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Konst. Korresp.“ szerint az erdélyi kir. kormány-szék felterjesztése eddigelő csak a m. kir. udvari kanczeliáriában volt tárgyalás alatt, a miniszteriumban pedig még nem. Azon hir tehát, mintha a károlyfejérvári országgyűlés egybehívása november 25-re halasztatott volna, legalább is elsiertet.

A horvátországgyűlésnek ő Felsége által november 1-ig rendelt elnapoltatása Zágrábban nagy megindulást okozott s feszülten várták october 15-ét, a meddig t. i. maga az országgyűlés napolta volt el magát. Híre járt ugyanis, hogy a képviselők nagy része oct. 15-én össze fog gyűlni, ha az országgyűlési teremben nem, más magán helyiségben, az elnapolás feletti tanácskozás végett.

Pestváros tanácsa folyó hó 14- és 15-én zárt tanácskozányt tartott, 16-ra teljes ülés volt kitzítve, melyben, pesti lapok szerint, bizonyos esetlekre az egész tanács visszalépése volt elhatározandó.

A „M. Sajtó“ írja, hogy jólértesült egyének állítása szerint B. harmegye számára kir. biztosul, volt cs. kir. főtörvényszéki tanácsos, a Teleki Blanka grófné s mások elfogatásából ismeretes Petrát ur volna kiszemelve.

A „P. L.“-ban olvassuk, hogy Kapy Ede ur Pestmegye főispáni helytartója, e minőségében, egyéb javalkamon kívül, 4000 ft évi fizetést kap, s visszalépése esetében ugyanannyit nyugdíjúl.

Ugyanazon lap írja, hogy a királyi és hétszemélyes táblák ítéletei, régi szokás szerint, kihirdetteték után rögtön kinyomtatnak Tratner Károlynál, honnan megrendelés útján kaphatók.

Kővárvidéke oct. 7-ki közgyűlésében a bizottmány-nak egy tisztelő tagja indítványozta, hogy Krassómegye-nek a nyelv kérdésében hozott határozata ott is életbeléptessék. Majd két órai vitaközlés után, melyben ki lön mutatva, mennyire időszerűtlen alkalom el elbonyolított közviszonyoknak közepette vitatárgyává tenni a nyelvkérdést: az indítvány visszavetették, s a bizottmányi közgyűlés határozatilag kimondá, hogy megmarad az első alakulási gyűlés

azon büles határozata mellett, miszerint jegyzőkönyvei mindkét nyelven szerkesztessenek azohképest, amint valamely beadvány vagy indítvány van szerkesztve vagy előadva.

— „Szerbóbran“ című szerb lap után írják, hogy a szerb fejedelemlnek körútjából visszatérésére Nándorfejérvárt rendezett tinnepélyes világítás alkalmával egy álladalmi épület ablakán a szerb és magyar korona volt látható a következő felírás felett: „Eljen sok évig Mihály herceg!“ „Segítség Isten a magyar hazát!“ Ezen ohajtásokat mi is szívünkkel ösztölk.

— Egy porosz lapnak írják Bécsből, hogy Philipovich tábornok, ki a múlt évben tartott szerb congressust vezette, ezen congressus újból megnyitásának előmunkálatával volna megbízva; s e végett gyorsan leutazott az alsó Dunára. A miniszterium már két hét előtt megette az intézkedéseket s csak az erdélyi kormányzatskének az országgyűlés össze nem hívhatatása iránti felirata késlelteti a kivitel.

— Az „Alföld“ szerint Bohus János Aradmegye főispánja, Hofbauer ur kir. biztosságának idejére, főispáni hivatalától felüggesztették.

— A horvátországgyűlés azon felirata pedig, melyben Erdődy és Jankovich grófnak főispáni méltóságuktól felmentését kérték, ő Felsége, hir szerint tagadólág, azaz a két kazafának további hivatalba maradása mellett határozott.

— Bécsvárosnak 1862-re készített költségvetése szerint a rendes és rendkívüli bevételek összege 3,364,227 ft a kiadásoké pedig 6,086,273 ft, és így a hiány 2,722,046 ft. Ezt a lakberekre s az egyenes adó különféle neveire kirovondó pótlékokkal fogják fedezni. Megjegyzendő, hogy a rendes bevételek közt is csupán 64,105 ft, a községi birtokokból és 873,233 ft egyéb községi javadalmakból jövedelem, a többi mind indirect adópótlék.

— Nem csoda hát, ha Bécsben mindinkább terjed a lóhús-evés, úgy hogy a múlt évnyegyedben 260 darabot vágtak le.

— A „P. Hírnök“ következő biztos házi szert ajánl a marhák szájfájása ellen: Egy kanál méz kétannyi jó bor-cetben feloldandó s e folyadékkal a marha szája napjában kétszer kiöblitendő; vagy ha ezen kiöblítés nehezen men-ne, gyenge tükseletekkel kell e folyadékkal leönteni, miket a marha szájában megforgatván, az ekként szájba jutott szer szintén jótékonyan fog hatni.

— Megjelent és beküldetett bozzánk a „Sáros pataki füzetek“ az évi VII-ik szállítmánya. Ára e folyvást érdekes tartalmu folyóiratnak egész évre postán küldve 6 ft, posta nélkül 5 ft, félévre postán 3 ft, posta nélkül 2 ft 50 kr. Egy évi folyam terjedelme hatvan iv tiz szállítmányban. 2) „Egy Garibáldi önkényes kalandjai“ francziából Sz. M. Szegeden Burger Zsigmondnál.

POLITIKAI HIREK.

Végre tehát Magyarországnak van királya. — így ír a „Le National“ párisi r. levelezője oct. 7-ről. — Mondják, hogy de Crouy-Chanel herceg, a kit a magyar emigratio Genuában királynak kikiáltá, közelebből egy manifestumot fog kibocsátani, mely magában foglalandja III. András magyar királytől leszármazása alapján nyugvó trónöröklési jogát és alapelveit azon alkotmánynak, melyet a magyar országgyűlés által megszavaztatni ohajtana. Előttünk különösnek tetszhetik — ugymond tovább az említett levelező — hogy de Crouy herceg, a kit mi Párisban egyszerűt magánzóznak ismerünk, most egyszerre királyi méltóságot vesz fel, de a dolgokat nem kell csak a mi szempontunkból megítélni. Magyarországon ez igen komoly jelentőségű esemény lesz, mert ezzel oly zászló leend kitzítve, a mely körül minden elégtelen öbsszeseregrend, már pedig ezek csaknem az általános öbbséget képezik.

Azonban a magyar emigratio és a magyar országgyűlési képviselőknek e tárgybani öbsszejövelete, s a trónöröklés iránti határozatuk felőli hírek már megezőfoltattak.

A „Herald“ megint az osztrák-porosz szövetség mellett vezérezkik, a mi a compéignei öbsszejövelet után valóságos ábránd. De azért — ugymond — még se szeretne porosz hadakat látni se Velenczében se Magyaror-gon; mert „ily korszerűtlen és erőszakos politika nem jót szülne.“ Azonban erkölcsi támogatást kíván Poroszországtól, a minek az lenne eredménye, hogy az európai zavarok megszűnének, a franczia beavatkozás, mely mindenütt rendtelenséget okoz“ szintén megszűnnék, s a pápai világi hatalom kérdését könnyen meg lehetne oldani. Azzal fejezi be cikkeit hogy a franczia szövetségből Poroszországnak semmi haszna se lenne s arra csak a félelem bírhatná, holott a német nemzet nem fél! — Ezen lapnak nézete szerint Ausztria nem haldokló, hanem ujjául születőfélben van. Mutogatja továbbá Ausztria fenállásának európai szükségességét, még pedig azzal indokolván, hogy „csak Ausztria képes ellentállani azon nagyraevágó terveknél, melyek most Ausztriát nyugtalanítják, csak ő nyombatja el a pan-slavismus lázát s csak ő szolgálhat kapcsul a szlávtság és németiség közt.“

A drezdai hirlap szerint Mieroslawszki Genuába hivatott, hogy szláv expedíciót szervezzen Montenegróba, honnan a török-szláv tartományokba, s onnan az osztrákdunai tartományokba és Galiciába törjenek be. A magyarok közreműködése ellen Mieroslawszki kereken tiltakozott. A szerb kormány, Montenegró és a dunai fejedelemségek egyetértésének Mieroslawszkival.

A „Constitutionnel“ az „Ost. D. Post“-nak a porosz király és franczia császár találkozásáról szóló cikkeit megátadja. „Az „Ost. D. Post.“ bánnatjeljes öbsszetességgel kérdi. — ugymond a „Const.“ — hát ki akarják zázni Ausztriát Németországtól? s ennek emlékeztetbe hozza, mikép Ausztria csak azért, hogy helyzetét szövetséges társai irányában ne compromittálja, megkötötte a villafranczi békét, később levén inkább elveszteti egyik becses tartományát, mintsem elnézze, hogy háta megett Németországon — csel-szövények fejlődhesse. Valószint — ugymond rá a „Constitutionnel“ mikép 1859-ben ilyenmüti előkészületek folyvást gyakorolhattak Ausztria elhatározására. Szerették volna, ha

az „Ost d. P.“ e tételt tovább fejtegeti vala, a helyett, hogy csak egyszerűen érinté; következetesség útján; végre oda kell vala jutnia, hogy el kellett volna ismernie, mikép Ausztriának, mint valódi német hatalomnak, és ha ezen helyzetét tovább is megtartani akarja, hideg vérrrel újabb áldozatokkal kell szembe néznie, melyeket Olaszországi birtokait illetőleg tennie kell, mivel ezek gyengesége és kimerültsége okozói. E véleményünket mások igen sokan ösfáják Németországban; ime a Nationalverein heti közlönye azt mondja, mikép: azon chimericus törekvés, hogy Ausztria különböző és egymással határozottan ellenszenző népfajok egy egységes alkotmány alá tereltesse, Ausztriát bukásra vezeti. E szavakban nagy igazság rejlik, s ha az Ost. D. P. figyelemre méltatja, megantlhatja belőle, hogy ha Ausztria helyzete Németországot illetőleg meggyengült, ezt csupán politikai rendszerének s ebből eredő belzavaráinak kell köösnié.

Königsbergből írják 14-ről: A király és királynő 12 órakor a külvárosba érkeztek. Ott a királyi hegék, tábornoki kar, a városi hatóságok főnökei és képviselői által fogadtattak. A menet a terrajz szerint haladt elő. A király löhóten jelent meg a királyi hegék környezetében; a királynő 8 fogatu diszkocsiban ált. A nép riadó éljen kiáltása, agyudörgés s valamennyi harang zúgása jelenté, hogy a király a brandenburgi kapun bejött, hol a diszkapu alatt az üdvözlés megtörtént. A társulatok és czéhek falsorai közt a menet szitóni nem akaró éljenzések közt a vár felé húzó-dott. Valamennyi ház gazdagon ékítve s még a fedelek is nézőkkel rakva. A kastélyban a királyi ház hűgőitől, a tisztikartól, a polgári hatóságok és egyházi testületek által fogadtattak. A menetnek az idő kedvezett. Számtalan idegen van és érkezik folytonosan a városba.

Napoleon herceg s neje folyó hó 10-kén visszatértek Párisba az Egyesült-Államok s Kanadában tett hosz-szas utazásuk után.

A „Napoleon és Vilmos király“ című rüppirat hamis és a kiadó ellen pert indítanak, mivel abban egy állítólag Napoleon császár által irt levelet tett közzé, még pedig elferditve. A porosz lapok is elferditettek nyilvánítják azt; de azért még se tagadják létezését egy oly levél-nek, mely a dán háboru elhárítására szolgál.

A pápa közelebből látogatást tett Civita-Vecchiában, mely alkalommal az ott levő franczia szárazí és tengeri csapatok tiszteletüket nyilvánítták. A kikötőben történetesen hat franczia hadihajó volt, melyek királyi üdvözléseket tettek s diszlobogókát tűztek ki. A pápa a főbb tiszteket mind meghívá asztalához, s erre bemutatás, kéz-csökölés, érdemjelek kiosztása s a csapatok megáldása köv-ekezett. A hadihajók táborokai bemutatattak a pápának s diszkiiseretűl szolgáltak. Eltávoztása előtt a pápa 10 per-czig tartó beszédet intézett a tengerészekhez.

Konstantinápolyi hírek szerint Omer pasa kegyvesztésbe esett, s a zultán kamarásai és hadsegédei más retrograd szellemű hivatalnokok által cseréltettek fel.

A „Morning Post“ szerint Anglia ajánlata folytán a török porta elhatározá, hogy évenként közzé teszi a török birodalom költségvetését.

Ragusából írják oct. 14-ről: Tegnapelőtt a törökök beöltöztek Montenegróba, Lukovot megtámadták, 15 montenegrói megölettek, többen megsehonkítottak. Miklós fejedelem elégteltel kért e kegyetlenségeikért a hercegovinai bizottmánytól.

Az oroszországi viszonyok naponként borosabb alakot öltének. A pétérvári egyetemet bezárták, mivel az ifjuság egy, a nevelésügyi miniszteriumtól kiadott rendelet ellen az utczákon remonstráltak, s az egyetem curatorának macskazenét akartak adni. Több tanuló befogatott. Egyátalában Pétérvár, Moskva s más városokban a dolgok minde-nütt hasonlóan állnak. Mig a czár a Kankaszt utazza, — írják a pétérvári tudósítások — s Constantint nhg Angliában időz, a titkos propaganda erőlyesen működik. A titkos iratok, kiáltványok szaporodnak. „Le a Romanoffokkal!“ „Le a német-oroszokkal!“ sat. című felhívások forognak, s a „Velikorusz“, mely alkotmányt kért s a szabadelvű pártot ellenállásra akarja szervezni, s a „Kolokol“ számtalan példányban közkézen forog, a falakon uj meg uj kiáltványok jelennek meg, s a hatóság szigorú örködése daczára mindenfelé terjednek. Legújabbban a „Velikorusz“ azon fel-szólítása forog kézen, — melyet mi a minap közölünk — hogy az orosz értelmiségnek munkához kell látnia s fel kell lépnie a kormány ellen.

Oroszországi hírek szerint, Mingreliában (ázsiai orosz tartomány, az „ezer forrás tartománya“ a Fekete-tenger mellett) nyugtalanságok mutatkoznak az orosz kormány ellen. Dadiann kormányzó hgné e szabad vidéken a job-bágyagságot erőlye be akarja hozni. Mingrelia egyébiránt már 1858-ban egyhangulag felkelt az orosz kormány ellen, s Ducroicy nagy fáradsággal tudt akkor lecsendesíteni; s a mostani mozgalom általános fegyverfogást gyanított, s a kankazusi orosz hadaknak egész figyelmét igénybe veszi. Ugyancsak Oroszországból írják, mikép a szabadelvű szel-lemm mindenütt terjed; a „Kolokol“ tiltott lapot s más kül-földön nyomott röpiratokat, a hatóság legnagyobb ellenör-ködése daczára, az orosz birodalom minden részébe becsen-pészik, Sziberiába ugy, mint China határait. A kormány az ily tiltott irományok terjesztőire nagy büntetést szabott.

A „Moniteur“-nek egy amerikai levelezője az éjszakai államok katonai s pénzügyi helyzetét kedvezőbb színben tünteti föl. E szerint a tengerészeti szakban a munkák oly erőlyel folynak, mely elnémitja az állam-titkár Welles elleni vádakat. Mielőtt két hónap eltelnék, egy uj hajókból álló teljes hajóhad álland készen. Sept. 20-kán az uj agyu naszádok egyike megtevő próbáját a new-yorki öbölben. A kölcsönre a nyilvános aláírások igen kitünő-leg folynak. A bankok minden létóvázás nélkül előlegeznek 50 millió dollárt octoberre, s ugyanannyit decemberre, mivel igen jelentékeny pénz-készlettel bírnak. Katonai udonságu jelentik, hogy a Monroe-erődből egy tengeri-expedíciót kellend délre indulnia. Az expedíció czélja ismeretlen; azon-ban bizonyosan tudják, hogy a hajókon tetemes kizsállo-hadtest van. A hajóraj september 18-kán indult tengerre.

Az angol lapok levelezői szerint, az unionista tisztek megkísérték véget vetni az előőrskrei lödőzés átkos szokásának, mely szokást a separatisták hozták be. Mac-Clellan tábornok egy napi parancsot adott ki, melyben kijelenti, hogy az ellenkező a polgárisult nemzetek szokásaival; ugyanezok megtiltja a separatisták előőrseire lödözést, ha csak az azok tüzelésének viszonzása végett mulhatlanul szükséges nem lenne. Nem hiszik, hogy a déli tisztek kövessék ezen példát. Mint mondják, az elnök elégtelen Fremont tábornokkal, mivel ő Lexingtont védelem nélkül hagyta, s hogy a tábornok bízott fel fog szollitani, eljárásáról számot adni. A „New-York-Herald” szerint a kormány a dél ellen több tengeri s katonai expedíciók szervezésével foglalkodik; ezen expedíciók 150,000 emberből s 3000 szállító-hajóból állandnak. Ezen haderőnek rendeltetése leendő, a ktlönböző rak-helyeken levő gyapot-terest lefoglalni; úgy, hogy jan. 1-e felé a kormány 2 millió csomag gyapotot helyezhetend Angol- s Franciaország rendelkezésére. — New-Yorkban sept. 30-án egy lelkesült meeting tartott annak kijelentése végett, hogy az uniót fenn kell tartani. Ott a béke-párt hevesen megtagadtatott, s egy szónok zajos tetszés közt kijelenté, hogy az elnök nem csak, hogy helyesen tevő a habeas-corpus act felfüggesztését, hanem, hogy még a lázadásnak némely mentegőit is fel kellett volna függesztenie. Délután egy Brooklyn-ban tartott meetingen hasontartalmu határozatok fogadtattak el.

Ujabb. Pestváros tanácsának e hó 16-kán tartott teljes ülésében Horváth Károly főbíró indítványára ő Felségéhez felírást határoztak, melyben kimondják, hogy

a város tisztviselői a kormány semmi nemű törvényellenes rendeleteinek valamint eddig nem, úgy jövőre sem fog engedelmeskedni, azon esetre ha a kormány továbbra is az ország törvényeivel meg nem egyeztethető rendeleteket bocsátana a város tisztviselőkarához, ez el van határozva, hivatalát azonnal testületileg letenni.

— Borsodmegye számára kir. biztosul Máriássy van kinevezve.

— Olaszországban a rablócsapatok, úgy látszik, újból vérszemre kaptak. A kormány néhány elfogott futártól úgy értesült, hogy Nápolyhoz akarnak közeledni, s megfúszott tervöket. A Borjes elfogatásáról hír nem hogy valósult volna, sőt ha a „Giorn. di Verona” nápolyi tudósításának hinni lehet, megverte a piemontiakat s Goré tábornokot fegyverletételle kényszerítette. Két zászlóaljnak vissza kellett menni Piemontba s kötelezni magát, hogy egy évig nem harcol a bourbonok ellen.

— Bécsi hírek szerint ő Felsége az ausztriai császár 20-án érkezik Bécsbe, s 22-én Berlinbe megy a porosz király látogatására.

— A hollandi király folyó hó 12-én este érkezett a compiegnei palotába. A császár a pályaudvaron fogadta. A császárné Matild és Murát hercegnőtől s egész udvarától környezve a nagy lépcsőzetnél várta a királyt.

— Biztos hír gyanánt írják, hogy Törökország és Szerbia közt, legközelebb törésre kerül a dolog.

— Varsóból sűrűn jönnek oct. 16-ról: Az ostrom-állapot és nyilvános tilalom dacára megtörtént a Kosciuskó-tüntetés, mely alkalommal többeket befogtak s az összecsoportosult népet lovasság szórta szét. Halál vagy sebesülés azonban nem történt.

— Lembergben e hó 15-én gyász isteni tisztelet tartott Fijalkovszki és Kosciuszkoért. A boltok bezárattak. A csend nem háborított meg.

Gabonaár Kolozsvárt october 17-én 1861.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztbúza 5 frt 40 kr. Elegybúza 4 frt 40 kr. Rozs 3 frt 10 kr. Árpa 1 frt 70 kr. Zab 1 frt 20 kr. Török-búza 3 frt — kr. Pityóka 1 frt 60 kr. Marhabús 16 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

October 18-ikán: Nemzeti kölesön 80.10. 5% Metalliques 66.10. Bank-részvény 742.—. Hitel-részvény 180.20. Váltó Londonra 137.80. Ezüst 137.65. Arany 6.56.

October 16-dikán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 67.—. Erdélyi 64.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(334)

17. T. — 1861.

Hirdetmény.

A Kolozsmegyei törvényes derékszék által mind azok, kiknek a folyó 1861-dik év július 2-án elhalálozott gyerdő-vásárhelyi földbirtokos Berzenczei Antal hagyatéka ellen követelésök van, felszólítanak, hogy ezen törvényes elött igényeik bejelentése igazolása végett folyó év december 15-ik napjáig reggeli 9 órákor jelenjenek meg, vagy odáig kérvényeket írásban hagyatékú per gondok h. ügyvéd Simon Elek úr ellen nyújtsák be, ellenkező esetben a hagyatékhoz, ha az a bejelentett követelések kifizetése által kimerítetik további igények csak annyiban leendő, a mennyiben őket bétáblázásnál fogva elsőbbségi jog illeti.

Kelt Kolozsmegye törvényes derékszék üléséből
Kolozsvárt, october 15-én 1861.

Kiadta Thót Samu
főjegyző.

(335)

17. T. — 1861.

Hirdetmény.

A Kolozsmegyei törvényes derékszék által közhírré tétetik, hogy Berzenczei Antal gyerdő-vásárhelyi földbirtokos folyó 1861-ik év július 2-án szülők és egyenes leszármazottak hátrahagyása nélkül meghalálozott; minthogy ezen bíróság előtt tudva nincs, vajon és mily személyeket illet az elhaltak hagyatékához örökjog ennélfogva mindazok, kik erre bármily jog czimből igényt támaszthatni vélnek, felszólítanak, hogy örökjogukat az alább kitelt naptól számított hat hónap alatt ezen bíróságnál jelentsék. s örökjoguk kimutatása mellett örökös nyilatkozatukat nyújtsák be; ellenkező esetben a hagyaték, melyre nézve az alatt t. Simon Elek úr h. ügyvéd hagyatékú gondnokul rendeltetett, azokkal, kik örökösöknek nyilatkoztak, fog tárgyalatni, s nekik adatni, a hagyaték el nem foglalt része pedig, vagy ha örökösnek senki sem nyilatkozott volna, az egész hagyaték mint örökös nélküli a törvények értelmében fog kezelteni.

Kelt Kolozsmegye törvényes derékszék üléséből
Kolozsvárt, october 15-én 1861.

Kiadta Thót Samu
főjegyző.

(336)

Pályázat.

Nemes Kolozsmegye helyettes minőségben betöltött főorvosi állomása a megye képviselő bizottmánya által választás után lévén véglegesen betöltendő; mindazok kik ezen 420 o. é. frt. évi járulékkal ellátott állomásra pályázni kívánnak, képzettségüket igazoló okmányokkal ellátott kérvényeket folyó évi november 10-ik napjáig az itt megye tiszthatóságához beadni felhivatnak.

(332)

314.9007 — 1861.

Hirdetmény.

Alólt királyi országos fenytő intézeti Igazgatóság hivatalos irodájában folyó 1861-ik év Mindenszenthava 24-én reggeli 10 órákor 150 fegyencző részére 1862-ik évi Január 1-ő napjától December utolsó napjáig szükségendő élelmezés k szolgáltatása felett nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Mi is oly hozzáadással tételük közhírré, hogy az árlejtéshez hozzá szólni akarók elegendő bántpénzzel és a szükséges biztosítékra vonatkozó oklevelekkel lássák el magokat, addig is az árlejtési feltételek alólt igazgatóság hivatalos irodájában megtekinthetők lesznek.

Ugyan ez alkalommal írott ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyilvánosan az árverező bizottmány által fel fognak bontatni s első ígért képpen az árlejtési jegyzőkönyvbe felvettetni.

A hasonló ajánlatnak fokozatszerinti illetékes belyeggel s öt száztól bántpénzzel, továbbá a nyilatkozó vezeték és kereszt nevével, valamint polgári állásának és lakása helyének megnevezésével kell ellátva és a fenn kitelt napnak délelőtti 10 órájáig mint a mely időkor az árlejtés kezdetét veendő, ezen hivatalnál benyújtva kell lennie.

A nyilatkozományoknak továbbá az ajánlatban étel és külön kenyér rsvlet szerinti számmal és betűkkel szükséges ellátniok, s azon kijelentést is tartalmazniok, melyszerint nyilatkozó minden az árlejtés alapjául vett feltételeket világosan ösmeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az országos fenytő intézet igazgatósága.
Nagy Enyeden, october 4-kén, 1861.

(325)

Sz. 4129

Hirdetmény.

Észrevételt, hogy a levelek bérmentesítésére néha oly levéljegyek használtatnak, melyekről a fehér karima köröskörül oly módon vágatott le, hogy csak a színes kerek szelvény látható. Minthogy az ily formán megcsontított levéljegyek érvényeseknek nem tekintethetnek, a magas cs. k. pénzügyi ministeriumnak folyó év szeptember 2-áról 368310-2499 sz. alatt kelt rendelkezése alapján oda utasítottak a posta hivatalok, miszerint azon leveleket, melyeken efféle levéljegyek egyedül vagy más érvényes levéljegyek mellett előfordulnak, az illető levéldíjjal vagy annak pótlékával terheljék meg.

Erre a levelező közönség ezennel figyelmeztetik.

Az erdélyi cs. k. posta igazgatóságtól
N-Szeben, szeptember 26-án 1861.

(323)

Tudósítás.

A magas cs. kir. hadügy Ministerium folyó évi szeptember hava 23-án T. osztály 13. 3793 szám alatti leiratával a hadruházati bizottmányoknál az 1862-ik évben előfordulható kellékek biztosítására, bepecsételt ajánlatok beszerzését rendelte.

Mily tárgyak, mily feltételek alatt tárgyalás alá jövendők, arról a folyó hó 9-, 12- és 16-kán kelt Siebenbürg. Bote nevű hirlap értesítő mellékletében beiktatott hirdetmény a közelébb értesítést tartalmazza.

Ugyanezen hirdetmény azonban a szebeni, brassai, kolozsvári, segesvári, medgyesi, szászvárosi, fejérvári, beszercei, m. vásárhelyi tanácsokkal, továbbá az alsó- és felsőfejérmegyei és a thordai megye tisztségeivel, valamint a fogarasvidéki tisztséggel és végre a köhalmi, szerdahelyi és székely-udvarhelyi szolgabírókakkal oly megtalálással közöltetett, hogy hol az ollyas anyagok, nemek és czíkek nevezeték készítőit, hol pedig az illető társulatokat, egyleteket és czéhoakat ezen hirdetményre figyelmeztessék, mely a nevezett politikai hatóságoknál olvasható.

Válakozni szándékozók a szükséges közelebb értesítést tehát vagy a mondott hirlap mellékletében tartalmazott vagy a nevezett hatóságoknál közölt hirdetményből vehetik, vagy végre a károly-fejérvári cs. kir. katonai ruházati bizottmánynál kaphatják, hol különben a szerződést, minőséget és az átvételt illető egyenkénti feltételek is, valamint a lepecsételt proba-minták a vállalkozók megtekintésére elkészítettek.

N. Szeben, october 1-őjén, 1861.

NEM HIVATALOS.

(326)

Hirdetés.

Kolozsvár városának a Tarcsei praed umban levő udvarháza, fogadója, az ahoz tartozó szántóföldekkel, legelővel és szellér házzal, a folyó 1861 év october 21-én a tanácsháznál tartandó közárverés úján, 1862 év március 1-től kezdve 3 évre, hasznosbérbe fog adatni. Az árverezni szándékozók 6 % bántpénzzel lássák el magokat, addig is a feltételek láthatók tanácsos Filep Samunál a hivatalos órákban.

(61)

19/10 1861.

(10—10)

Legujabb cs. k. szabad. készítményei a díszgyógyyszerészetnek a pipereasztal számára.

NÖVÉNYI SZÁL-HAJKENŐCS.

Ezen, a vegyészeti kir. tanárának Berlin ben Dr. LINDES-nek felhatalmazása melle a legcélszerűbb mű-vegyani eljárás szerint negy gondnal tisztán növényi vegyreszekből összeállított szál-hajkenőcs igen jótékonyan hat a haj növesére, miután azt hajlékony ságá b n fentartja s nem hagyja kiszáradni; e melle a hajnak szép természetes fényt s nagyobb ruganyosságot kölcsönöz, míg másfelől egyszerűs n a hajválasztékknak a mega alakjábani fentartására is különösen alkalmas.

A cs. k. szabad. növényi szál-hajkenőcs csak eredeti darabokban árultatik melyeknek letett jegyei zöld és arany bronzban vannak elkészítve.

Ára egy eredeti darabnak 50 kr. o. é.

A fentebbi szépsézet szerek beltartalma fölőlegessé tesz minden további magasztalást; — egy kis kísérlet elegendő arra nézve, hogy ezen közhasznu szereknek czélszerűsége és jelességéről mindenki meggyőződhesék — Valódi minőségben kaphatók egyedül csak:

Kolozsvárt: Wolff J. és Khudy J. gyógyász. **Abrudbányán:** Ferenczi Mihály; **Beszerce:** Kelp Ferenc és Dietrich & Fleischer; **Brassóban:** Stenner F.; **Déván:** Büchler A. **Enyeden:** Bisztritsányi A.; **Ersébetvároson:** Schmidt A.; **Hátszegen:** Mátéfi Béla gyógyász.; **Károly-Fejérvárt:** Rusz János; **Köhalmban:** Melas Ed. F. gyógyász.; **Maros-Vásárhelyt:** Fogarasi J. D.; **Medgyesen:** Vándory & Brandsch; **Segesvárt:** Misselbacher fia és Teutsch; **Sz. Újvárt:** Placintár és fia gyógyász.; **Szász-Régenben:** Wachner Traugott; **Szászsebesben:** Weissörtel Ad. G.; **Szebenben:** Zöhrer J. F.; **Székely-Keresztváron:** Binder Márton; **Sepsiszentgyörgyön:** Vitályos Béla; **Sz. Udvarhelyt:** Kauntz J. A. gyógyász.; **Szeredán:** Gozsy A.; **Sz. Somlyón:** Ruszka Ignác; **Tasnádán:** Szongott Jakab; **Tordán:** Velits G. és Wolff G.

BALZSAMOS OLAJ-SZAPPAN.

Ezen, a legujabb vegyészeti tapasztalatok szerint készített balzsamos olaj-szappan nem csak tisztító, hanem egyszersmind a puhaságot és frissiséget is elemozditó tulajdonságai által megfelel mindazon kellekeknek melyek egy tökéletesen jó toillete- és egészségi szappantól megkívánatnak, s ezért mint gyenge s egyuttal hathatós napi mozdószer meg a leggyengédebb és legérzékenyebb nők és gyermekek bőrére nézve is bizton ajánlató.

A cs. kir. szabad. balzsamos olaj-szappan csak fekete betűkkel nyomtatott fehér pakétskában árultatik, melynek elő részén e szavakat „Gesetzlich deponirt” tartalmazó vörö s nyomásu belyeg van.

Ára egy eredeti pakétácskának 35 kr. o. é.